

**Бібліографічний список публікацій
із фондів Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
з питань міжнародного гуманітарного права
та сучасних збройних конфліктів. – 2018. –
Вип. 21 (21-31 жовтня). – 52 с.**

Зміст

Досвід ведення гібридних конфліктів	1
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>1</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>7</i>
Міжнародне гуманітарне право.....	15
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>15</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>27</i>
Захист цивільного населення під час збройного конфлікту	39
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>39</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>42</i>
Міжнародний досвід вирішення конфлікту.....	51
<i>Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....</i>	<i>51</i>
<i>Статті з періодичних видань.....</i>	<i>52</i>

Досвід ведення гібридних конфліктів

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Бадрак В. Валентин Бадрак: ”Слід готуватися до повномасштабної війни з Росією / Валентин Бадрак ; спілкувався Михайло Глуховський] // Універсум. – 2018. – № 7/8. — С. 19-20.**
Викладено матеріали інтерв'ю з директором Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння Валентином Бадраком про те, з чим пов'язане нинішнє загострення, чи здатна Україна дати росіянам збройну відсіч в разі потреби. Текст: <https://glavcom.ua/interviews/valentin-badrak-slid-gotuvatisya-do-povnomasshtabnoji-viyni-z-rosijeyu-523447.html>

2. **Братко А. Роль та місце підрозділів спеціального призначення в умовах збройних локальних конфліктів / А. Братко // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та**

техн.. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 46-58. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74)**. Проаналізовано застосування підрозділів спеціального призначення в умовах локальних збройних конфліктів. Визначено проблематику, яка полягала у тактиці застосування, комплектування, озброєння та підготовленості особового складу. Проаналізовано, в яких умовах та з якими завданнями спецпризначенці виконували функціональні обов'язки. Визначено роль підрозділів спеціального призначення саме під час застосування в збройних конфліктах низької ефективності.

3. **Говард Г. Україна показує США, що не хоче захищати свою територію. У Києві мають визначитися зі стратегією в Азовському морі** / Глен Говард ; спілкувався Владислав Кудрик] // Універсум. — 2018. — № 7/8. — С. 16-18. Інтерв'ю з президентом Джеймстаунського фонду у Вашингтоні Гленом Говардом про проблеми з безпекою України в Азовському і Чорному морях, корупцію, а також причини того, чому українській армії потрібно жорсткіше реагувати на дії Росії. Текст: <https://apostrophe.ua/ua/article/politics/2018-08-26/ukraina-pokazyivaet-ssha-cho-ne-hochet-zaschischat-svoyu-territoriyu--amerikanskiy-ekspert/20176>

4. **Горбатюк А. Метод вибору раціональних способів виконання завдань підрозділів Державної прикордонної служби України** / А. Горбатюк // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 68-78. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74)**. Обґрунтовано вибір методу організації застосування підрозділів Державної прикордонної служби України (ДПСУ) під час стабілізаційних дій. В основу методики організації застосування підрозділів ДПСУ у стабілізаційних діях покладено аналітичні методи, метод таксономії та метод структурного синтезу "гілок та меж". Методика визначає підхід до оцінки варіантів способів дій та їх вибору і призначена для

використання командирами підрозділів для забезпечення ефективності дій за наявних бойових можливостей та ресурсів за рахунок вибору способу дій.

5. **Грант Г. Глен Грант: ”Чи багато українських генералів ходять на похорони воїнів?”**. Україна показує США, що не хоче захищати свою територію : [інтерв'ю з британ. військ. експертом, полковником Гленом Грантом / Глен Грант ; спілкувалася Ольга Решетилова] // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 13-15. *Розмова про те, чому на п'ятому році війни, маючи абсолютну підтримку українського суспільства і західних урядів, українська влада не спромоглася перезавантажити безпековий сектор загалом, і Збройні сили зокрема.* Текст: <https://intvua.com/news/article/1517576753-polkovnik-glen-grant-yak-ukrayina-povinna-buduvati-viysko.html>

6. **Дацюк С. Порошенко вибачився: каяття чи піар?** : [бесіда з філософом Сергієм Дацюком та директором соц. служби ”Український барометр” Віктором Небоженком / Сергій Дацюк, Віктор Неюоженко ; спілкувався Михайло Ткач] // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 25-26. *Обговорено вибачення Президента України Петра Порошенка з приводу невиконаної обіцянки ”закінчити АТО за лічні години”, яку він давав у своїй передвиборчій програмі у 2014 році.* Текст: http://vgolos.com.ua/articles/328770-revision-v1_330108.html

7. **Залож В. Вибір і аналіз чинників, які впливають на ефективність застосування підрозділів швидкого реагування під час участі у стабілізаційних діях військ (сил)** / В. Залож, О. Глуздань // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн.. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 104-115. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74).** *Визначено сукупність чинників, які впливають на ефективність застосування підрозділів*

швидкого реагування під час участі у стабілізаційних діях військ (сил), проведено їх аналіз, систематизацію та ранжування.

8. Залож В. Методологічні основи забезпечення готовності системи управління регіонального управління Державної прикордонної служби України / В. Залож, С. Косік // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 115-130. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74).* Проаналізовано особливості функціонування системи управління регіонального управління Державної прикордонної служби України як організаційної системи. Визначено основні риси організаційного управління, вимоги, що висуваються до функціонування організаційної системи управління, та запропоновано методологічний підхід щодо забезпечення готовності системи управління до викладання завдань за призначенням.

9. Захарчук Д. Методика організації оперативно-службової діяльності прикордонного загону на морській ділянці державного кордону / Д. Захарчук // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 130-143. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74).* Розглянуто питання розробки та впровадження методики організації оперативно-службової діяльності прикордонного загону Державної прикордонної служби України на морській ділянці державного кордону. Зазначено, що охорона державного кордону на морі організовується в ті ж терміни і в такій же послідовності, що і на сухопутній ділянці, але на морській ділянці до базових елементів існуючої моделі охорони додаються додаткові елементи. Враховуються умови обмежених сил та засобів.

10. Крутій В. О. Владні зміни в Російській Федерації у контексті гібридної війни / В. О. Крутій // Держава і право. Серія: Політ. науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН

України. – Київ, 2018. – Вип. 80. – С.133-142. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14476-80(політ. н.)** Визначено базові зміни, що відбулися в політичній системі Росії протягом останнього часу. Вказано на концентрацію владних повноважень в руках глави держави як основну тенденцію політичних трансформацій у Російській Федерації. Окреслено геополітичні наміри Росії, спрямовані на ствердження її регіонального та світового домінування. Гібридну війну ототожнено з механізмом реалізації геополітичних амбіцій Росії. Текст: <http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-politichni-nauki.-vipusk-80-2018.pdf>

11. **Мартинюк В. Алгоритм дій мобільного прикордонного підрозділу в умовах загострення обстановки на ділянці відповідальності прикордонного підрозділу / В. Мартинюк // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 176-187. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74).** Викладено алгоритм дій мобільного прикордонного підрозділу в умовах загострення обстановки на ділянці відповідальності прикордонного підрозділу. Запропоновано методуку, яка дозволяє підібрати алгоритм, що надає можливість прогнозувати ефективність дій та підібрати значення керованих параметрів і розміщення на місцевості нарядів мобільних груп, варіанти їх озброєння, рівень підготовки задіяних військовослужбовців мобільних груп і в групах інформаційного забезпечення. Покращання кожного з керованих параметрів вимагає затрат ресурсів, але може сприяти покращанню результатів виконання завдань, яке підлягає оцінюванню за допомогою алгоритму методуки. Це дозволить приймати обґрунтовані рішення щодо вибору раціонального варіанту застосування мобільних груп типу "С" під час загострення обстановки на ділянках державного кордону.**

12. **Михайлишин О. Структурно-функціональна модель підготовки прикордонних підрозділів до участі у стабілізаційних,**

специфічних діях та у спеціальній операції / О. Михайлишин // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 197-210. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74)**. *На основі проведеного аналізу розглянуто основи підготовки прикордонних підрозділів до участі у стабілізаційних, специфічних діях та у спеціальній операції. Запропоновано структурно-функціональну модель підготовки прикордонних підрозділів до участі у стабілізаційних, специфічних діях та у спеціальній операції. Приділено увагу змістовій, операційній та результативній складовим структурно-функціональної моделі.*

13. **Муженко В. Іловайська трагедія : генерал Муженко про Іловайськ** / Віктор Муженко // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 21-22. *Подано уривки з інтерв'ю з Віктором Муженком для документального фільму про Іловайські бої 2014 року.*

14. **Ставнічук М. Доповідь ООН щодо Іловайська: чому мовчить українська влада?** / Марина Ставнічук // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 23-24. *Зазначено, що до теперішнього часу українська влада не надала коментарів щодо Доповіді УВКПЛ ООН. Зокрема, як повідомив постійний представник України в ООН Володимир Єльченко, Міністерство закордонних справ України не коментує доповідь, бо вважає, що запити, визначені в ній, адресовані Міноборони, СБУ та Генпрокуратурі. Акцентовано увагу на тому, що така позиція відповідальної особи, що представляє нашу державу в ООН, досить дивна.*
Текст: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/stavniychuk/5b86a4fd965b4/>

15. **Сущенко В. А. Конституційно-правовий аналіз обмежень прав і свобод під час проведення антитерористичної операції** / В. А. Сущенко // Право і суспільство. — 2018. — № 3. — С. 65-70. *Проаналізовано обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина під час проведення антитерористичної операції. Висвітлено*

основні суперечності між Конституцією України та Законом України "Про боротьбу з тероризмом".

Статті з періодичних видань

16. **Боронин А. Китайская стратегия Кремля. Почему денонсация соглашения об Азове нам не поможет** / Анатолий Боронин // Деловая столица. — 2018. — 22 окт. (№ 43). — С. 13-15. *Проаналізовано вирішення проблеми експансії Російської Федерації (РФ) в Азовському морі, яка не може розглядатися окремо від загальної стратегії боротьби з російською агресією в Україні та звільнення окупованих територій.*

17. **Васецька А. "Для когось бойові дії на сході України – це ООС, а для нас – війна ..."** / Анна Васецька // Зоря Полтавщини. — 2018. — 12 жовт. (№ 149/151). — С. 6-7. *Подано інформацію про поїздку благодійної організації "Центр допомоги дітям "Отчий дім" на місце дислокації 128-ї окремої гірсько-штурмової бригади, 92-ї окремої механізованої бригади, полку патрульної служби поліції особливого призначення "Київ" в зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС) на Сході України.*

18. **Ведмідь М. Контрабанда і наркотики** / Михайло Ведмідь // Сіл. вісті. — 2018. — 19 жовт. (№ 80). — С. 1. *Висвітлено ситуацію на Сході України в зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС). Акцентовано увагу на переміщенні вантажів через кордон між Російською Федерацією (РФ) та самопроголошеними республіками та налагодження виробництва наркотиків на цій території. Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19627/index.php?n=40392>*

19. **Ведмідь М. Мирні жертви конфлікту** / Михайло Ведмідь // Сіл. вісті. — 2018. — 23 жовт. (№ 81). — С. 1. *Висвітлено ситуацію на Сході України в зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС). Акцентовано увагу на тому, що внаслідок ведення вогнепального вогню з боку окупованих територій значною мірою страждає мирне населення.*

20. **Ведмідь М. Не тільки воюють** / Михайло Ведмідь // Сіл. вісті. — 2018. — 5 жовт. (№ 77). — С. 1. *Висвітлено ситуацію на Сході України в зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС). Акцентовано увагу на тому, що бойовики використали лазерну зброю проти підрозділів Збройних сил України (ЗСУ) на Донбасі.* Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19624/index.php?n=40289>

21. **Ведмідь М. Операція ОС: ще четверо загиблих ...** / Михайло Ведмідь // Сіл. вісті. — 2018. — 12 жовт. (№ 79). — С. 1. *Подано інформацію про те, що 10 жовтня цього року, внаслідок ворожих обстрілів двоє військовослужбовців Об'єднаних сил загинули, троє дістали поранення.* Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19626/index.php?n=40352>

22. **Горская Д. "Леся очень не хотела заступать на дежурство. Раньше с ней никогда такого не было"** / Дария Горская // Факты и комментарии. — 2018. — 25–31 окт. (№ 42). — С. 31. *Подано історію 19-річної Олесі Бакланової, добровольця, бійця 1-го батальйону 92-ї окремої механізованої бригади, яка загинула 10 жовтня 2018 року в одній з найгарячіших точок зони операції Об'єднаних сил – на шахті Бутівка під Донецьком. Наведено розповіді рідних, друзів та побратимів про хоробру українку.* Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/fakty-i-kommentarii/20181025/>

23. **ЄС засуджує дії РФ в Азовському морі** // Голос України. — 2018. — 25 жовт. (№ 201). — Електрон. ресурс. *Йдеться про заяву верховного представника Європейського Союзу (ЄС) з питань закордонних справ і політики безпеки Федеріки Могеріні під час пленарного засідання Європарламенту, в якій засуджено будівництво Росією Керченського мосту, а також блокування судноплавства і мілітаризацію Азовського моря. Зазначено, що ситуація в Азовському морі та пошук шляхів для її вирішення стане однією з головних тем обговорення під час Ради асоціації Україна – ЄС, яка має відбутися в грудні за участі Прем'єр-міністра*

<http://www.golos.com.ua/article/309163>

24. **Жмурко С. У ворожу БМП поцілили, разом і три позиції зеніток накрыли ... А загалом у нас спокійно** / Сергій Жмурко // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 4. *Подано розповідь про бойові будні українських бійців на позиціях неподалік окупованого Донецька у зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС).* Текст:

<http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/10/18/u-vorozhu-bmp-potsilyly-zarazom-i-try-pozytsiyi-zenitok-nakryly-a-zagalom-u-nas-spokijno/>

25. **Жмурко С. Шахта "Бутовка" – якби руїни могли говорити ...** / Сергій Жмурко // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 4. *Висвітлено ситуацію у зоні проведення операції Об'єднаних сил біля шахти "Бутовка", що на околиці Донецька – однієї з найгарачіших точок російсько-українського збройного конфлікту на Сході України. Зазначено, що на "Бутовці" руйнувань, незважаючи на численні перемир'я, дедалі більше. І пам'ятних знаків, установлених загиблим українським захисникам шахти, більше ...".* Текст:

[https://www.facebook.com/narodna.armiya/posts/1525335234268194?_xts__\[0\]=68.ARCsvdIonUZQ_X_zaJS MkH6B1-r5IW2iQ15qOEFnLnouJDpmwERW-KJQcs8WEHjWX8JYOATrR9-1O3k39vXGasdm957H9SKeMLLGlez6uFqJ1fMwZWpLAnb2_7D0Suv6reKKzpaalJ6KA2JwgfQJa1-eJ3bYlgwU5xUKINzeZ7U9FWfYp0lZoP-74DFbCaKcd5eBigxejPxfIGNIXX6v5_qnqDA&_tn_=-R](https://www.facebook.com/narodna.armiya/posts/1525335234268194?_xts__[0]=68.ARCsvdIonUZQ_X_zaJS MkH6B1-r5IW2iQ15qOEFnLnouJDpmwERW-KJQcs8WEHjWX8JYOATrR9-1O3k39vXGasdm957H9SKeMLLGlez6uFqJ1fMwZWpLAnb2_7D0Suv6reKKzpaalJ6KA2JwgfQJa1-eJ3bYlgwU5xUKINzeZ7U9FWfYp0lZoP-74DFbCaKcd5eBigxejPxfIGNIXX6v5_qnqDA&_tn_=-R)

26. **Ильченко С. Керчь только первая. Почему Россию ждет серия массовых убийств** / Сергей Ильченко // Деловая столица. — 2018. — 22 окт. (№ 43). — С. 25. *Проаналізовано терористичний акт, який стався в Керченському політехнічному коледжі. Зазначено, що це може бути тільки початок здійснення таких дій для можливої дискредитації України.*

27. **Карпендер М. Директор Аналітичного центру Байдена (США) Майкл Карпендер: Росія втрачає інструменти тиску, Україна зміцнює незалежність** / Майкл Карпендер ; бесіду вів Ярослав Довгопол // Уряд. кур'єр. — 2018. — 20 жовт. (№ 197). — С. 3. *Подано матеріали*

бесіди з директором Аналітичного центру Байдена при Пенсильванському університеті Майклом Карпентером про взаємодію між Україною і Сполученими Штатами Америки (США) в сфері безпеки і оборони та в космічній галузі. Прокоментовано ситуацію навколо надання автокефалії українській церкві в контексті гібридної війни Росії проти України. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/direktor-analitichnogo-centru-bajdena-ssha-majkl-k/>

28. Кіндсфатер О. Андрію вдалося вивести без втрат своїх підлеглих з-під Дебальцевого / Олександр Кіндсфатер // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 6. *Подано історію 27-річного помічника начальника розвідки однієї з механізованих бригад старшого лейтенанта Андрія Н, який за чотири з половиною роки війни на Донбасі пройшов шлях від командира розвідувального взводу до помічника начальника розвідки бригади. Він брав участь у боях під Старогнатівкою, Дебальцевим, Докучаєвськом, Марі'їнкою. Після поранення повернувся в стрій і нині продовжує виконувати бойові завдання в районі операції Об'єднаних сил.* Текст:

[https://www.facebook.com/narodna.armiya/posts/1525335234268194?_xts__\[0\]=68.ARCsvdIonUZQ_X_zaJS MkH6B1-r5IW2iQ15qOEFnLnouJDpmwERW-KJQcs8WEHjWX8JYOATrR9-1O3k39vXGasdm957H9SKeMLLGlez6uFqJ1fMwZWpLAnb2_7D0Suw6reKKzpaalJ6KA2JwgfQJa1-eJ3bYlgwU5xUhttps://www.04141.com.ua/news/2196432/najgolovnije-na-vijni-ce-zitta-pidleglih-iz-25-bijciv-troe-distali-legki-poranenna](https://www.facebook.com/narodna.armiya/posts/1525335234268194?_xts__[0]=68.ARCsvdIonUZQ_X_zaJS MkH6B1-r5IW2iQ15qOEFnLnouJDpmwERW-KJQcs8WEHjWX8JYOATrR9-1O3k39vXGasdm957H9SKeMLLGlez6uFqJ1fMwZWpLAnb2_7D0Suw6reKKzpaalJ6KA2JwgfQJa1-eJ3bYlgwU5xUhttps://www.04141.com.ua/news/2196432/najgolovnije-na-vijni-ce-zitta-pidleglih-iz-25-bijciv-troe-distali-legki-poranenna)

29. Лара Ф. Популістська паніка / Філіпп де Лара // Укр. тиждень. — 2018. — № 38 (21-27 верес.). — С. 38-39. *У статті французького філософа та політолога, професора університету Париж II (Університету Пантеон-Ассас) Філіппа де Лари проаналізовано причини популістської реакції в Європейському Союзі (ЄС). Експерт наголошує на спробах влади ЄС та політичних лідерів країн-членів ЄС нормалізувати відносини з Російською Федерацією (РФ) – пропозиція Президента Франції Еммануеля Макрона залучити РФ до заходів у сфері кібербезпеки. Визначена вразливість Європи та дієвість російської пропаганди на*

Заході, де досі не зважають на війну в Україні, насамперед через те, що ніби війна закінчилася й укладено перемир'я. Зауважено, що Україна вкотре стала місцем, де на карту поставлено долю Європи: спокуса відреагувати на популістську паніку, поступившись Росії, посилюється через невігластво чи небажання визнавати існування України як повноправної держави, а отже, і страшну трагедію, що неминуче чекає європейські країни у разі її падіння під контроль Москви. Натомість прорив у реформах й ефективний уряд в Україні необхідні не тільки для того, щоб посилити підтримку для неї та подбати про її інтереси, а й також щоб визнати нову холодну війну та готовність ЄС протистояти ворогові. На Україну знову лягає великий тягар, а вона й так самотужки кров'ю виборює свободу для Європи. Текст:

<http://tyzhden.ua/Columns/50/212260>

30. **Логвиненко Л. Поєднані одним болем** / Леонід Логвиненко // Сіл. вісті. — 2018. — 12 жовт. (№ 79). — С. 5. *Подано інформацію про те, що в Харків на форум "Єдина родина України" з'їхалися представники з усіх областей України. Кожен зі своїм болем, але з однією бідою — всі вони когось втратили на цій російсько-українській війні.* Текст:

<http://www.silskivisti.kiev.ua/19626/index.php?n=40359>

31. **Маємо дати гідну відповідь спробам Кремля втрутитись у наші внутрішні справи** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 23 жовт. (№ 199). — С. 2. *Подано коментар Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко з приводу заяви президента Російської Федерації (РФ) Володимира Путіна "про намір домовлятися лише з новим керівництвом України". Ірина Геращенко розцінила це як грубе втручання у внутрішні справи України, та зазначила, що РФ спробує впливати на виборчі процеси України для просування проросійських кандидатів і сил, у тому числі й через дезінформацію, спотворення громадської думки, вплив на соціальні мережі, медіа і експертне середовище. Ірина Геращенко акцентувала*

увагу на тому, що вже декілька місяців через деструктивну позицію РФ у Тресторонній контактній групі (ТКГ) не вдається досягти домовленостей щодо звільнення незаконно утримуваних громадян на Донбасі. Окремо Ірина Геращенко прокоментувала питання скоєння злочинів на тимчасово окупованих територіях України – Донецької та Луганської областей і Автономної Республіки Крим та м. Севастополь. Вона висловила думку, що ці злочини мають фіксувати правоохоронні органи України в Єдиному реєстрі досудових розслідувань. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309028>

32. **Михайленко М. Сервитут и другие неприятности. В какое миротворчество играет Россия** / Максим Михайленко // Деловая столица. — 2018. — 22 окт. (№ 43). — С. 16-18. Розглянуто можливі фінансові, кадрові та воля для утримування Російською Федерацією (РФ) та Україною мінімум до виборів у нашій країні ситуації, яка склалася на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областях. Зазначено, що при цьому РФ буде пропонувати нові миротворчі проекти.

33. **Мосьондз О. "Я б і руку віддав, аби лише мої хлопці залишилися живі"** / Ольга Мосьондз // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 6-7. Висвітлено бойовий шлях підполковника Андрія Гречанова, начальника розвідки 81-ї бригади (2014–2016 рр.) – легендарного кіборга – захисника донецького аеропорту – із позивним "Рахман". Командир розвідників в останні години вивів усіх своїх людей із ДАПу та повернувся, аби врятувати решту десантників; був важко поранений на злітній смузі. ... Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/10/19/ya-b-i-ruku-viddav-aby-lyshe-moyi-hloptsi-zalyshylysy-zhyvi/>

34. **Олехнович А. Слідчі авіаційних пригод, або як літаюча лабораторія по крихтах установлює істину** / Анастасія Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 17. Подано матеріали бесіди з підполковником Олександром Давидовим – командиром літаючої

авіаційно-технічної лабораторії, що є окремою військовою частиною у складі Повітряних сил України. Він наголосив, що "служба не обмежується одним лише розслідуванням авіаційних інцидентів. Ми – свого роду посередники між бригадами і вищим керівництвом, аналізуємо стан надійності літаків і вертольотів, щомісячно надаємо план дій, що маємо виконати на кожному літаку у визначений термін ...". Зауважено, що головним козирем літаючої лабораторії командир вважає кадри: "тут ті, хто пройшов війну в Афганістані, Югославії, миротворчі місії, практично всі брали участь у подіях на Сході України". Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

35. **Панчишин В. Американські "Айленди" суттєво посилять спроможності вітчизняного флоту** / Віталій Панчишин // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 6-7. *Йдеться про заходи з посилення захисту національними військово-морськими силами (ВМС) Азово-Чорноморського регіону, включно з торговими портами України – Одесою, Южним, Чорноморськом, Маріуполем і Бердянськом. Така необхідність виникла у зв'язку із відчутним зростанням російської агресії на морському напрямі. Зазначено, що важливою є допомога Сполучених Штатів Америки, які, зокрема, передали Україні два патрульні катери класу "Айленд". Наголошено, що на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони про посилення військово-морської присутності держави в Азовському морі, ВМС України почали перекидати техніку для створення корабельно-катерного угруповання.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

36. **Плахта Д. "Війна додала мені сміливості ..."** / Дмитро Плахта // День. — 2018. — 19-20 жовт. (№ 189/190). — С. 14-15. *Висвітлено роботу львівського кардіохірурга Назара Грабовського, який оперує військовослужбовців, поранених на Сході України в зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС).* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/tema-dnya-cuspilstvo/viyna-dodala-meni-smilyvosti>

37. **Прокопенко О. Людяні вчинки на війні сильніші за інформаційну пропаганду** / Ольга Прокопенко // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 19. *Висвітлено діяльність підрозділів цивільно-військового співробітництва (ЦВС) у районі проведення АТО / операції Об'єднаних сил. Зазначено, що потреба у фахівцях, які б уміли оперативно виконувати певний перелік завдань, виникла щойно українські армії почали виганяти російського агресора з населених пунктів на Сході України. Так з'явився пілотний проект створення структурного підрозділу ЦВС Збройних Сил України (ЗСУ), аналог якого вже існує у країнах НАТО. Проінформовано, що підготовкою фахівців займається Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, який, починаючи з 2014 року, випустив понад 1200 спеціалістів ЦВС. Програма курсу спрямована на підготовку офіцерського складу ЗСУ та представників громадських організацій. Розкрито особливості роботи підрозділів, які першими після звільнення території українськими військовослужбовцями від ворога заходять у населені пункти і беруть на себе відповідальність за надання першої психологічної допомоги людям; вивчають їх нагальні потреби; координують виконання робіт із відновлення інфраструктури тощо. Наголошено, що "через конкретну допомогу місцевому населенню Донбасу військові ЦВС закріплюють позитивний імідж ЗСУ".* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/10/26/lyudyani-vchynky-na-vijnisylnishiza-informatsijnu-propagandu/>

38. **Тинченко Я. Справжні сліди : факти присутності російських військ під Іловайськом у серпні 2014 року** / Ярослав Тинченко // Укр. тиждень. — 2018. — № 39 (28 верес.—4 жовт.). — С. 18-19. Текст: <http://tyzhden.ua/Society/220319>

39. **Федосєєв І. Казус Хуга** / Ілля Федосєєв // День. — 2018. — 30 жовт. (№ 195). — С. 4. *Проаналізовано інтерв'ю першого заступника голови Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ на українському Донбасі*

швейцарця Олександра Хуга авторитетному американському виданню *Foreign Policy*. Акцентовано увагу на заявах Олександра Хуга щодо відсутності прямих доказів участі російського втручання на Сході України в зоні проведення операції Об'єднаних сил (ООС). Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/blog/polityka/kazus-huga>

40. **Хмелевський В.** Після катапультування пілот дев'ять діб добирався до своїх / Василь Хмелевський // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 7. Викладено історію військового льотчика 204-ї бригади тактичної авіації імені Олександра Покришкіна за позивним "Дід", який з першого дня протистояння, розпочатого Росією у Криму в лютому 2014 року, відзначився у всіх найгарячіших точках, чим спричинив зацікавлення російських спецслужб до себе й своєї сім'ї. Зазначено, що "перше, що сказав льотчик, коли прийшов додому в Севастополі після подій навколо військового аеродрому в Бельбеку, мовою оригіналу звучало так: "Я – русский, но я ненавижу россиян! Это нож в спину. Братья так не делают" Текст: <https://infofakt.com.ua/pislia-katapultuvannia-pilot-dev-iat-dib-dobyravsia-do-svoikh/>

41. **Яковенко І.** ...Дуже "вчасне" вбивство / Ігор Яковенко // День. — 2018. — 19-20 жовт. (№ 189/190). — С. 27. Йдеться про можливе використання владою Російської Федерації (РФ) масового вбивства дітей в Керченському політехнічному коледжі для ведення інформаційної, гібридної війни проти України. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/blog/suspilstvo/duzhe-vchasne-vbyvstvo>

Міжнародне гуманітарне право

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

42. **Андрєєв Д. В.** Організаційні принципи участі інформаційних служб МВС у процесах деокупації окремих регіонів України / Д. В. Андрєєв, В. П. Булаєв // Наук. вісн. Нац. акад. внутріш. справ. - 2018. - № 2. — С. 203-211. Досліджено організаційну

спроможність інформаційних служб системи Міністерства внутрішніх справ України здійснити інформаційно-комунікаційний супровід процесів деокупації, необхідність яких постає як одна з актуальних тем сучасної вітчизняної політичної дійсності. Проаналізовано специфічні завдання, що постануть перед інформаційними службами органів влади, які входять у сфері діяльності Міністерства внутрішніх справ України. Текст: <http://ojs.naiu.kiev.ua/index.php/scientbul/article/view/865/873>

43. **Баган О. Як знищити Україну?** : [інтерв'ю / Олег Баган, Андрій Холявка ; спілкувалась Яна Федюра] // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 8-10. *Обговорено, чого українцям варто остерігатися, аби не позбутися своєї держави. Текст: http://vgolos.com.ua/articles/328963-revision-v1_329917.html*

44. **Богданович В. Система критеріїв та показників оцінювання ефективності функціонування системи забезпечення інформаційної безпеки** / В. Богданович, Р. Грищук, О. Левченко // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 21-38. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74).** *Розглянуто систему забезпечення інформаційної безпеки як складову загальнодержавної системи забезпечення воєнної безпеки в умовах стрімкого зростання кількості й рівня воєнних загроз безпеці України в усіх сферах і особливо в інформаційній. Розгортання і нарощування її ефективності є нагальним державним завданням. Показано, що впровадження в практичну діяльність системи забезпечення інформаційної безпеки не може бути здійснене без належного оцінювання очікуваної ефективності від її функціонування. З цією метою розроблено відповідну систему критеріїв та мпоказників оцінювання її ефективності, обґрунтовано фізичний зміст введених критеріїв та подано їх розмірність. Доведено, що розроблена система критеріїв та показників відповідає меті функціонування системи забезпечення інформаційної безпеки, а також характеризується*

повнотою опису основних факторів, які впливають на ефективність її функціонування.

45. **Бондарев О. Питання правової природи спеціалізованого парламентського контролю за додержанням прав і свобод військовослужбовців** / Олексій Бондарев // Підприємництво, госп-во і право. - 2018. - № 1. — С. 88-93. *Досліджено правову природу втіленого в інституті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини спеціалізованого парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод військовослужбовців. Акцентовано, що розуміння правової природи контролю, здійснюваного Уповноваженим Верховної Ради України, за додержанням прав і свобод військовослужбовців має методологічне значення для удосконалення цього інституту конституційного права України. Розглянуто зміст контролю як функції держави і суспільства, як виду діяльності державних органів. Досліджено зміст, цілі і напрями парламентського контролю в Україні. Розглянуто значення демократичного цивільного контролю над Воєнною організацією для забезпечення демократії в державі. Вивчено роль інституту омбудсмана в системі парламентського контролю над Воєнною організацією і правоохорон – ними органами. Визначено, що особливість правової природи спеціалізованого парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод військовослужбовців зумовлена його роллю у здійсненні головного обов'язку держави щодо забезпечення прав людини та спрямованістю на організаційний і силовий компоненти Воєнної організації держави. Текст: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/1/20.pdf>*

46. **Вашкович В. Опис волонтерської допомоги (завдання) у договорах про надання волонтерської допомоги** / Вікторія Вашкович // Підприємництво, госп-во і право. - 2018. - № 2. — С. 44-47. *Наведено визначення окремих завдань волонтерської діяльності. Охарактеризовано напрями волонтерського руху та правові підстави здійснення*

волонтерської

діяльності.

Текст:

<http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/2/9.pdf>

47. **Волошин О. В. Превентивне планування заходів щодо компенсації можливих суспільно небезпечних наслідків терористичних актів** / О. В. Волошин // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського . Серія : Юрид. науки. - 2018. - Т. 29 (68), № 3. — С. 120-130. *Проаналізовано поняття терористичного ризику, його складників та методології оцінювання. Охарактеризовано міжнародний досвід страхування ризиків тероризму.* Текст: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/3_2018/23.pdf

48. **Гончарова А. Кримінологічна політика у сфері боротьби з тероризмом** / Анна Гончарова // Підприємництво, госп-во і право. - 2018. - № 2. — С. 182-185. *Розглянуто особливості кримінологічної політики у сфері боротьби з тероризмом, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, динаміка та географія тероризму. Виділено основні механізми терористичного насилля і особливості реагування на нього. Досліджено міжнародно-правові та наукові підходи, що вивчають державну політику в галузі запобігання терористичним актам, відповідальність і покарання за тероризм.* Текст: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/2/34.pdf>

49. **Губар О. В. Моніторинг загроз біологічній безпеці у контексті забезпечення національної безпеки України** / О. В. Губар // Право та держ. упр. - 2018. - Т. 2, № 1. — С. 68-74. *Проаналізовано теоретичні засади моніторингу загроз біологічній безпеці. Розкрито зміст та визначено основні завдання системи моніторингу загроз біологічній безпеці.*

50. **Жайворонок О. І. Вдосконалення механізму протидії інформаційному тероризму в Україні в загальнодержавній системі антикризового реагування** / О. І. Жайворонок // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 17. — С. 113-119. *Здійснено аналіз існуючих державних*

інституцій, що формують систему антикризового реагування в Україні (суб'єктів антикризового реагування), виявлено взаємозв'язок між виникненням кризових явищ у державі та неефективністю дії інформаційних механізмів публічного управління, між глобальним та національним рівнем прояву терористичних загроз (у тому числі загроз інформаційного тероризму), запропоновано можливі напрями вдосконалення вітчизняного державного механізму протидії інформаційному тероризму як складової загальнодержавної системи реагування на кризові ситуації. Текст:

<http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6283&i=19>

51. **Жук А. Кіберзахист – пріоритет безпеки бізнесу та держави /** Аліна Жук // Надзвич. ситуація+. – 2018. – № 7. — С. 4-9. *Із масовим використанням кіберпростору постала гостра проблема захисту інтересів громадян та держави як основи забезпечення сталого розвитку інформаційного суспільства та цифрового комунікативного середовища. Кібербезпека нині має стати частиною культури кожної компанії, установи та всієї держави загалом.*

52. **Закалад М. А. Підходи до формування основних характеристик АСУ логістичного забезпечення ЗС України /** М. А. Закалад, Ф. П. Педан, О. А. Романченко // Зб. наук. пр. Центру воєн.-стратег. дослідж. Нац. ун-ту оборони України ім. Івана Черняхівського. – Київ, 2018. – № 1(62). – С. 97-102. - **Шифр зберігання в Бібліотеці Бп14984-1(62)** *Проаналізовано досвід провідних країн світу щодо створення логістичної системи військового призначення, розглянуто програми розвитку (трансформації) військової логістики провідних країн світу та визначено напрями створення та розвитку автоматизованої системи логістичного забезпечення ЗС України.* Текст:

<http://journals.uran.ua/index.php/2304-2699/article/view/131445>

53. **Ляшко О. О. Забезпечення територіальної цілісності і недоторканності України: національні і міжнародно-правові аспекти /** О. О. Ляшко // Вчені зап. Тавр.. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія : Юрид. науки. – 2018. – Т. 29 (68), № 3. — С. 33-39. Текст: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/3_2018/8.pdf

54. **Капштик О. В. Характеристика державних механізмів стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України /** О. В. Капштик // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 17. — С. 97-101. *Проаналізовано поняття "механізми державного управління" та, спираючись на класифікацію механізмів у галузі науки державного управління, запропоновано такі державні механізми стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України: організаційний, кадровий та правовий. Під організаційним механізмом стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України пропонується створення та організація навчально-наукових центрів стратегічних комунікацій у складових сектору безпеки і оборони, відповідно до принципів і стандартів прийнятих державами-членами НАТО. Автор пропонує розробити зміст курсової підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій за напрямками, визначеними у Стратегічному оборонному бюлетені.* Текст: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6280&i=16>

55. **Каспрук В. Російська мова і московська церква – інструменти агресії «русского мира» в Україні /** Віктор Каспрук // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 38-39. *Досліджено історію пригноблення української мови та сучасні виклики, провоковані російською агресією та інформаційною війною проти українськості.* Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/29412744.html>

56. **Кіреєва О. Кримінальний аналіз як один з елементів у системі протидії терористичним загрозам /** О. Кіреєва // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн.

науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 143-158. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74)**. Висвітлено питання забезпечення боротьби з тероризмом. Розглянуто теоретичні підходи щодо запобігання та протидії терористичним загрозам з використанням кримінального аналізу в оперативно-розшукових підрозділах Державної прикордонної служби України. Окреслено завдання кримінального аналітика щодо здійснення антитерористичного аналізу.

57. **Коваль О. В. Формування та функціонування територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки: проблеми і шляхи їх вирішення / О. В. Коваль, А. К. Павліковський // Зб. наук. пр. Центру воєн.-стратег. дослідж. Нац. ун-ту оборони України ім. Івана Черняхівського. – Київ, 2018. – № 1(62). – С. 120-126. - **Шифр зберігання в Бібліотеці Бп14984-1(62)** Виявлено та проаналізовано основні проблеми щодо формування й функціонування територіальних центрів комплектування і соціальної підтримки та запропоновано шляхи їх вирішення. Текст: <http://journals.uran.ua/index.php/2304-2699/article/view/132048>**

58. **Медведєва І. Індивідуально-профілактичні заходи запобігання ухиленню від призову на строкову військову службу / Ірина Медведєва // Підприємництво, госп-во і право. – 2018. – № 2. — С. 186-190. Досліджео індивідуально-профілактичні заходи запобігання ухиленню від призову на строкову військову службу. Стисло проаналізовано окремі аспекти індивідуально-профілактичних заходів запобігання ухиленню від призову на строкову військову службу. На підставі наведеної характеристики обґрунтовано пропозицію щодо необхідності вдосконалення системи індивідуально-профілактичних заходів запобігання ухиленню від призову на строкову військову службу з метою її ефективного застосування на практиці. Текст: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/2/35.pdf>**

59. **Мовне тавро і розкіш невидимості, або Чому йдеться не про націоналізм** // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 39-40. *Висвітлено проблеми українського мовного середовища.* Текст: <http://language-policy.info/2017/05/movne-tavro-i-rozkish-nevydymosti-abo-chomu-jdetsya-ne-pro-natsionalizm>

60. **Нагорна Л. Мінливість регіональної свідомості у гібридних протистояннях: стресові та травматичні коди у просторі пам'яті** / Л. Нагорна // Регіон. історія України : зб. наук. ст. / Ін-т історії України НАН України, Від. іст. регіоналістики. – Київ, 2017. – Вип. 11. – С. 53-70. - **Шифр зберігання в Бібліотеці Бн16722-11** *Розглянуто соціальні параметри регіональної свідомості як прояву тотальної недовіри з переважанням страхів, травм, тривожних очікувань. У фокусі уваги – теоретичні й практичні аспекти, пов'язані з анексією Криму та збройним протистоянням на Донбасі.*

61. **Паламарчук Б. В. Особливості формування реабілітаційних центрів для військовослужбовців** / Б. В. Паламарчук // Сучас. проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ, 2018. – Вип. 50. – С. 446-452. - **Шифр зберігання в Бібліотеці Бн14392-50** *Розглянуто проектування реабілітаційних центрів, де б люди, які перебували в зоні АТО і мають психічні відхилення та проблеми з опорно-руховою системою, могли б отримати професійну допомогу спеціалістів, а також вільно пересуватися завдяки функціональним зв'язкам, забезпечити комфорт їх тимчасового перебування в центрі.* Текст: <http://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/01/2018/201850.pdf>

62. **Плева В. В. Співвідношення понять "оголошення особи померлою" і "встановлення факту смерті" за цивільним та цивільно-процесуальним законодавством України** / В. В. Плева, В. В. Мазур // Право і суспільство. – 2018. – № 3. — С. 104-109. *Наведено порівняльно-*

правовий аналіз законодавства щодо встановлення факту смерті особи та оголошення її померлою. Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/3_2018/part_1/21.pdf

63. Пономарьов С. П. Повноваження Верховної Ради України як суб'єкта забезпечення безпеки та оборони України / С. П. Пономарьов // Вісн. Харків. нац. ун-ту внутр. справ : зб. наук. пр. – Харків, 2018. - № 4(79). – С. 242-250. - *Шифр зберігання в Бібліотеці Бп14511-4(79) Виокремлено коло повноважень Верховної Ради України у сфері забезпечення безпеки та оборони держави, розкрито її функції та методи діяльності. Відображено повноваження Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони України, наголошено на необхідності завершення реформування сектора безпеки в Україні.*

64. Порошенко П. О. Виступ Президента на урочистому параді військ з нагоди 27-ої річниці Незалежності України / Петро Олексійович Порошенко // Універсум. - 2018. - № 7/8. — С. 3-4.

65. Потьомкіна М. Теоретико-правові засади господарських правовідносин у сфері оборонної промисловості України. Частина перша / Марія Потьомкіна // Підприємництво, госп-во і право. - 2018. - № 2. — С. 58-61. *Статтю присвячено з'ясуванню сутності оборонно-промислового комплексу в господарсько-правовому аспекті. Досліджено питання, що становлять підвалини господарських правовідносин у галузі оборонної промисловості України, зокрема поняття «оборонно-промисловий комплекс» та ті, що нерозривно пов'язані з останнім, з'ясовано його ознаки, структуру в цілому та її особливості, визначено коло учасників правовідносин у цій сфері. Запропоновано зміни до чинного законодавства.* Текст: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/2/12.pdf>

66. Примаченко Я. Історична політика РФ та її вплив на території південно-східної України та АР Крим в контексті "русского мира" / Я. Примаченко // Регіон. історія України : зб. наук. ст. / Ін-т історії

України НАН України, Від. іст. регіоналістики. – Київ, 2017. – Вип. 11. – С. 73-100. - *Шифр зберігання в Бібліотеці Бп16722-11* Присвячено історичній політиці Російської Федерації та її впливу на території південно-східної України та АР Крим. Окреслено, коли і за яких умов виникла концепція «русского мира», наскільки вона користується підтримкою в російському суспільстві, як просувалася експансія «русского мира» на території південно-східної України та в Криму і що забезпечило успіх цієї стратегії в зазначених регіонах.

67. **Пучков О. О. Реформа нормативного забезпечення правопорядку у сфері національної безпеки: актуальні питання / О. О. Пучков // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія : Юрид. науки. - 2018. - Т. 29 (68), № 3. — С. 7-11. Йдеться про проект Закону про національну безпеку України.** Текст: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/3_2018/4.pdf

68. **Резнік Ю. С. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку в міжнародному кримінальному праві / Ю. С. Резнік // Альм. міжнар. права. - 2018. - Вип. 19. — С. 83-90. Розглянуто особливості формування концептуальної моделі злочинів проти миру. Проаналізовано шляхи вдосконалення українського кримінального законодавства в цій сфері.** Текст: <http://intlwalmanac.net/v19/12.pdf>

69. **Савинець О. Ю. Теоретико-правові засади адміністративно-правового забезпечення мобілізації Збройних сил України / О. Ю. Савинець // Право і суспільство. – 2018. – № 3. — С. 202-209. Проаналізовано теоретичні засади адміністративно-правового забезпечення мобілізації Збройних сил України. Розмежовано поняття адміністративно-правового забезпечення та суміжні поняття. Розглянуто поняття мобілізаційної підготовки та мобілізації, їх**

http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/3_2018/part_1/38.pdf

70. **Соколов О. М. Житлові права внутрішньо переміщених осіб** / О. М. Соколов // Вісн. Харків. нац. ун-ту внутр. справ : зб. наук. пр. – Харків, 2018. - № 4(79). – С. 294-301. - *Шифр зберігання в Бібліотеці Бп14511-4(79) Визначено, що особливість житлових прав внутрішньо переміщених осіб полягає в їх правовому регулюванні та змісті. Це обумовлено тим, що особи зазнали примусового виселення, а тому їх житлові права потребують відновлення. Запропоновано перелік житлових прав внутрішньо переміщених осіб.*

71. **Усманов Ю. І. Загальні відмінності захисту права на життя в умовах збройного конфлікту й ситуацій насильства всередині держави** / Ю. І. Усманов // Альм. міжнар. права. - 2018. - Вип. 19. — С. 114-123. *Встановлено теоретичні й практичні відмінності між обсягом захисту права людини на життя під час збройних конфліктів і ситуацій насильства всередині держави на основі порівняння цих двох правових режимів.* Текст: <http://intlwalmanac.net/v19/16.pdf>

72. **Фатхутдінов В. Г. Щодо питання правового розуміння понять «безпека», «громадська безпека», «національна безпека»** / В. Г. Фатхутдінов // Право та держ. упр. - 2018. - Т. 1, № 1. — С. 170-175. *На підставі аналізу зазначених правових категорій визначено, що безпека це гарантована конституційними, законодавчими та практичними системними заходами захищеність і забезпеченість національних цінностей від зовнішніх і внутрішніх загроз. Запропоновано класифікацію безпеки за видом загроз усвідомленим цінностям.*

73. **Якубова Л. Кримський вузол на вишиванці** // Л. Якубова // Регіон. історія України : зб. наук. ст. / Ін-т історії України НАН України, Від. іст. регіоналістики. – Київ, 2017. – Вип. 11. – С. 73-100. - *Шифр зберігання в Бібліотеці Бп16722-11 Присвячено осмисленню базових*

проблем української національної політики в контексті загострення кримського питання на сучасному етапі. Проаналізовано причини та наслідки кризи української національної свідомості, окреслено шляхи етнополітичної стабілізації в Кримському регіоні.

74. **Якубова Л. Русский мир на Донбасі та в Криму: історичні витоки, політична технологія, інструмент агресії** : (аналіт. доп.) / Лариса Якубова, Володимир Головка, Яна Примаченко ; [відп. ред. В. Смолій] ; НАН України, Ін-т історії України. — Київ : Ін-т історії НАН України, 2018. — 226 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А790098.** *Наведено узагальнені результати дослідження, здійсненого в рамках науково-дослідного проекту "Русский мир на Донбасі та в Криму: історичні витоки, політична технологія, інструмент агресії". Запропоновано нові теоретико-методологічні підходи до аналізу сучасного стану міжетнічних відносин у регіонах й окреслено перспективи українського націєтворення в світлі подій так званої «Русской весны». Показано, як системна ментальна, ідеологічна та методологічна криза, про яку йшлося в наукових колах десятиріччями, вивела назовні удавлені суперечності між носіями різноспрямованих філософських доктрин (і відповідно – життєвих стратегій) у найгострішій формі – збройного протистояння. Розкрито передумови, причини виникнення й пускові механізми реалізації проекту русский мир на Донбасі та в Криму у співвіднесенні з досвідом успішного протистояння йому в решті українських регіонів..* Текст:

http://chtyvo.org.ua/authors/Yakubova_Larysa/Ruskyi_myр_na_Donbasi_ta_v_Krymu_istorychni_vytyky_politychna_tekhnolohiia_instrument_ahresii_Anali/

75. **Яцюк О. Обережно: міни!** / Ольга Яцюк// Технополіс. - 2018. - № 7. — С. 29-31. *Йдеться про необхідність проведення заходів з інформування всіх категорій населення про ризики небезпек, пов'язані з вибухонебезпечними предметами – залишками війни, а також навчання правил безпечної поведінки у разі виявлення таких небезпечних предметів*

(особливо це стосується значної території Донецької та Луганської областей, яка виявилася забрудненою великою кількістю вибухонебезпечних предметів).

Статті з періодичних видань

76. **Алексеев В. Як починалася співпраця авіаторів України та США** / Володимир Алексеев // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 14. *Подано історію закладення перших підвалин дружби й співпраці українських та американських військових авіаторів, яка була започаткована після закінчення епохи "холодної війни". Нині ці відносини підтверджено позицією народу та уряду США, що полягає у підтримці України в протистоянні російській агресії. Гарним прикладом є багатонаціональні навчання "Чисте небо – 2018", що проходять у Повітряних силах Збройних сил України (ЗСУ) за участю авіації США та, зокрема, літаків НАТО.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

77. **Ворожбит О. Сила громадянського обов'язку** / Ольга Ворожбит // Укр. тиждень. - 2018. - № 36. — С. 38-39. *Йдеться про те, що у країнах ЄС дедалі активнішими стають дискусії про відновлення військового призову чи заміни його на певний термін служби в цивільних структурах.* Текст: <http://tyzhden.ua/World/219296>

78. **Денисенко В. Перехватить инициативу у России. Какие законы нужно принять для Украины и оккупированного Донбасса** / Вадим Денисенко // Деловая столица. — 2018. — 22 окт. (№ 43). — С. 23-24. *Подано інформацію про те, які законопроекти уже зараз потрібно розробляти та приймати, що стосуються мирного урегулювання воєнного конфлікту на Сході України. Акцентовано увагу на розробленні концепції економічних стимулів для можливого економічного відродження окупованих територій.*

79. **Завтонов О. Kord Challenge – 2018:** Одеські курсанти серед кращих спецпризначенців / Олександр Завтонов // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 10. *Подано інформацію про турнір серед підрозділів спеціального призначення "Kord Challenge–2018", який проводиться з ініціативи Національної поліції України. У цих змаганнях взяли участь 18 команд з майже всіх силових структур України, Федерального бюро розслідувань США та підрозділу спеціальної поліцейської бригади Республіки Молдова. Цьогоріч у турнірі змагалися чотири курсанти з Військової академії м. Одеса. Начальник факультету спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення полковник Юрій Гикал зазначив, що "в умовах гібридної агресії та бойових дій на Донбасі ми усвідомлюємо свою відповідальність у підготовці кадрів для української армії, ... постійно вдосконалюємо навчальний процес".* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

80. **Завтонов О. Про екологічну безпеку Чорного моря без прикрас** / Олександр Завтонов // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 18. *Висвітлено матеріали міжнародного форуму "Хімічна зброя – продукти харчування – здоров'я людини – навколишнє середовище", присвяченого хімічній безпеці Чорного моря, що відбувся в одеському Інституті морської біології Національної академії наук України. На форумі вчені-хіміки з України, Туреччини та країн Європейського Союзу обговорили нинішню ситуацію в акваторії Чорного моря та нагадали світові про небезпеку, яку приховують у собі його глибини, а саме – захоронення залишків хімічної зброї. Зазначено, що найбільша частина небезпечних захоронень розміщено вздовж Кримського узбережжя. Метою форуму стало визначення проблематики, адже ситуація несе загрозу не лише Україні, а й загалом усьому світові. Наголошено, що відкритим залишається питання про те, яким чином світ домовлятиметься з окупантом (Російською Федерацією), у разі, якщо міжнародна спільнота дійде згоди щодо створення певних проектів із*

пошуку та ідентифікації хімічної зброї в Чорному морі. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5575-%2825-10-2018%29.pdf>

81. **Зінгеріс Е. Емануеліс Зінгеріс: ”Черствість і залізобетонність Кремля настільки обурює, що нейтральним залишатися важко”** / Емануеліс Зінгеріс ; бесіду вела Вікторія Власенко // Уряд. кур’єр. — 2018. — 27 жовт. (№ 202). — С. 2. *Подано матеріали бесіди з литовським депутатом від Європейської народної партії в Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) Емануелісом Зінгерісом про ставлення асамблеї до російського питання. Зокрема, Емануеліс Зінгеріс прокоментував рішення ПАРЄ відкласти розгляд змін правил регламенту асамблеї, які в разі ухвалення могли б гарантувати повернення російської делегації до ПАРЄ в січні 2019 р. Він зазначив, що агресивна політика Росії, її нехтування правами людини та порушення норм міжнародного права викликають дуже негативну реакцію в ПАРЄ, про що свідчить відмова депутатів підтримати проросійську резолюцію.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/emanuelis-zingeris-cherstvist-i-zalizobetonnist-kr/>

82. **”Золотий” старт** // День. — 2018. — 23 жовт. (№ 191). — С. 2. *Подано інформацію про те, що в перші дні ”Ігор Нескорених” учасники української команди, військовослужбовці – учасники антитерористичної операції на Сході України, які були поранені або зазнали важких травм, вибороли три медалі, викликали загальне захоплення і поспілкувалися з засновником змагань принцом Гаррі.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/zolotyuy-start>

83. **”Как в США и Израиле”:** Рада уравнила женщин и мужчин в украинской армии // Время. — 2018. — 28 сент. (№ 103). — С. 4. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України у другому читанні законопроекту № 6109 ”Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у Збройних Силах України та інших військових*

формуваннях”. Подано коментарі народного депутата України, секретаря Комітету з питань національної безпеки і оборони Івана Вінника стосовно ідеї та окремих положень документу. Він, зокрема, зазначив, що ”законопроект потрібен тому, що Україна рівняється на країни-учасниці НАТО”.

84. **Клименко С. ”Чисте небо – 2018”:** польоти змішаних екіпажів, повітряні бої, аеромедична евакуація та забезпечення кіберзахисту / Сергій Клименко // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 12-13. Висвітлено перебіг багатонаціональних навчань ”Чисте небо – 2018”, що відбулись у Повітряних силах Збройних сил України (ЗСУ). Зазначено, що у маневрах було задіяно більше 700 осіб із різних країн. Окрім України та США, у навчаннях брали участь Велика Британія, Польща, Естонія, Данія, Бельгія, Нідерланди й Румунія. У повітряному просторі України завдання виконували до п’ятдесяти літаків різних типів, серед яких – літаки НАТО. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

85. **Кравець А. Томос для України – відновлення історичної справедливості** / Анатолій Кравець // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 16. Висвітлено реакцію Кремля на рішення синоду Вселенського патріархату надати томос про автокефалію православної церкви в Україні. Наголошено, що ”тези Кремля про захист інтересів православних в Україні перегукуються з подібними тезами щодо ”захисту російського населення”, які звучали на виправдання російської агресії проти України”. Зазначено, що російські пропагандисти традиційно нагнітають ситуацію, лякаючи кровопролиттям та можливим захопленням Лаври Київським патріархатом. Метою подібної пропаганди є поширення агресії проти України, замаскованої ”захистом російськомовного населення в Криму та на Донбасі”. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5575-%2825-10-2018%29.pdf>

86. **Кравченко В. Напівзамкнений Азов : за що голосували члени РНБО і що в результаті підписав президент / Володимир Кравченко // Дзеркало тижня. — 2018. — 20-26 жовт. (№ 39). — С. 1, 5.** *Йдеться про рішення Ради національної безпеки і оборони (РНБО) "Про невідкладні заходи із захисту національних інтересів на Півдні і Сході України, в Чорному та Азовському морях і Керченській протоці", введене в дію указом Президента України Петра Порошенка. В указі передбачено військово-політичні й правові заходи щодо зміцнення українського суверенітету в Азово-Чорноморському регіоні, а у закритій частині документа йдеться про створення військово-морської бази України в Азовському морі. Зазначено, що таким чином здійснено правове оформлення тимчасового розмежування морських просторів між Україною й Росією на національному й міжнародному рівнях, зафіксовано за Азовським морем і Керченською протокою статус внутрішніх вод двох країн. Наголошено, що затверджені Президентом України пункти рішення РНБО підтверджують прийняті в 1990-ті і 2000-ні роки розпорядження й постанови про делімітацію Азовського моря й Керченської протоки. Висвітлено історію боротьби України за свої суверенні права в Азовському морі. Текст: https://dt.ua/international/napivzamkneniy-azov-291539_.html*

87. **Лейка Г. Вступ до НАТО: крок за кроком / Гнат Лейка // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 15.** *Висвітлено питання, пов'язані зі вступом країн, та, зокрема, України, до Північноатлантичного альянсу (НАТО). Зазначено, що кожна країна має право обирати, до яких договорів та організацій вона прагне приєднатися. Цей основоположний принцип відображено в міжнародних договорах, зокрема таких, як Гельсінський заключний акт і Паризька хартія для Нової Європи. Наголошено, що членство в НАТО нікому не нав'язується. Роз'яснено, що таке план дій щодо членства у НАТО, а також чи необхідний референдум для вступу в Альянс. Акцентовано увагу на*

переговорах, що тривають між Україною й Альянсом стосовно програми допомоги НАТО в гарантуванні безпеки військових сховищ. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

88. **Лосєв І. Війна без війни** / Ігор Лосєв // Шлях перемоги. - 2018. - 24 жовт. (№ 43). — С. 5. *Йдеться про вибухи на сховищах боєприпасів у Чернігівській області та причини, наслідки й висновки цієї жахливої події.*

89. **Матіос А. Заступник Генерального прокурора України – Головний військовий прокурор України Генерал-полковник юстиції Анатолій Матіос: ”Повернути захоплені території можливо лише політико-дипломатичними зусиллями”** / Анатолій Матіос ; інтерв'ю провів Сергій Зяцьєв // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 16. *Голова військової прокуратури України в інтерв'ю відповів на запитання, пов'язані із війною на Сході України, зокрема, чому не є можливим силовий варіант повернення окупованих територій, до якого закликають окремі політики. Акцентував увагу на особливостях розслідування військових злочинів, Іловайській трагедії, а також основних причинах втрат, не пов'язаних із бойовими діями, які зазнає українське військо. Зупинився на необхідності законодавчої підтримки створення Державного бюро військової юстиції (ДБВЮ).* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

90. **Медуниця Ю. Нагнітання протистояння спричинить чергові санкції** / Юрій Медуниця // Уряд. кур'єр. — 2018. — 26 жовт. (№ 201). — С. 2. *Надано інформацію про ухвалену Європейським парламентом (ЄП) резолюцію із засудженням дій Росії в Азовському морі, яка на порушення міжнародного морського права блокує там судноплавство. В резолюції також йдеться про незаконність спорудження Керченського мосту і схвально оцінено рішення Європейської Ради щодо запровадження обмежувальних заходів до шести компаній, залучених до його побудови. Висловлено стурбованість щодо участі європейських компаній у спорудженні мосту через Керченську протоку,*

оскільки ця участь "свідомо чи несвідомо підриває санкційний режим Європейського Союзу (ЄС)". Саме тому Європарламент закликає Європейську комісію вивчити й перевірити дотримання чинних обмежувальних заходів ЄС, а країни-члени – здійснити обмін інформацією про відкриття чи, навпаки, саботажу кримінальних справ у разі ймовірних порушень санкційного режиму ЄС європейськими компаніями. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/nagnitannya-protistoyannya-sprichinit-cherгови-san/>

91. **На території Міноборони відкрили залу пам'яті захисників України** // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 2. Проінформовано про відкриття 14 жовтня 2018 року у День захисника України зали пам'яті, створеної на вшанування пам'яті військовослужбовців Збройних сил України, які загинули за свободу, незалежність і територіальну цілісність України, світовий мир та порядок упродовж 1992–2018 років. Зазначено, що це перший і єдиний великий меморіальний проект в Україні за роки збройного протистояння російській агресії. Подано тези виступу на церемонії відкриття Президента України Петра Порошенка. Текст: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/10/14/u-ministerstvi-oboroni-ukraini-vidbulosya-urochiste-vidkrittya-zali-pamyati-zahisnikiv-ukraini-video-fotoreportazh/>

92. **Набагато важливішим є інвестування у стабільність, аніж у подолання викликів** / Інформ. упр. апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 27 жовт. (№ 203). — Електрон. ресурс. *Йдеться про участь голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) у закордонних справах Ганни Гопко у панельній дискусії на тему "Європа єдина та вільна. Погляд минулого та майбутнього" під час Варшавського безпекового форуму. У своєму виступі народний депутат наголосила на важливості збереження єдності всередині Європейського Союзу (ЄС), особливо в питанні протидії численним агресивним стратегіям Російської*

Федерації (РФ). Ганна Гопко зауважила, що мирне врегулювання на Сході України має бути пріоритетним питанням порядку денного Євросоюзу.
Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309312>

93. **Олехнович О. "Чисте небо – 2018". Післямова** / Олександр Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 14. Підведено підсумки "безпрецедентних для України за маштабністю" багатонаціональних навчань "Чисте небо – 2018", що відбулись у Повітряних силах Збройних сил України (ЗСУ). Зазначено, що під час навчань у повітрі одночасно перебувало понад два десятки військових літаків, серед яких – літаки НАТО. Така інтенсивність льотної роботи притаманна лише бойовим діям. За два тижні навчань українські та американські льотчики налітали більше 300 годин. Наголошено, що справжньою цінністю навчань є набутий досвід. Під час навчань керівництво не лише вивчало закордонний досвід управління бойовими діями, тактику та стратегію, а й робило висновки щодо шляхів підвищення бойових можливостей авіапарку. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5575-%2825-10-2018%29.pdf>

94. **Попович Д. Армія готується к зиме** / Денис Попович // Сьогодні. — 2018. — 30 окт. (№ 196). — С. 6. Зазначено, що в українській армії тривають зміни. Військові частини активно переходять на нову систему харчування за спеціально розробленими каталогами продуктів. Не припиняється процес поліпшення військового екіпірування. Так, 20 листопада 2018 року міністр оборони Степан Полторак підписав наказ про затвердження нових правил носіння військової форми військовослужбовцями ЗСУ та ліцеїстами. На цей час в армії затверджено два варіанти польової екіпіровки військовослужбовців.

95. **Попович Д. Наш флот как фронт : как Украина постепенно возрождает Военно-морские силы и чем нам помогают партнеры** / Денис Попович // Сьогодні. – 2018. – 23 октяб. (№ 191). — С. 6.

96. **Приймачук О. "Будь-який попередній проект – бліда тінь тієї величі, яку має зала пам'яті"** / Олег Приймачук ; спілкувався Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 18-19. *Очільник Центрального проектного інституту Міністерства оборони України (ЦПІ МОУ) Олег Приймачук розповів про непросте, але насичене минуле, найцікавіші напрацювання та про сьогодення установи. Він зазначив, що ЦПІ фактично єдиний вузькопрофільний заклад з проектування споруд оборонного й спеціального призначення. Світовим визнанням фаховості колективу інституту стала вдала участь у будівництві бразильського космодрому «Алкантара». У ЦПІ проектували багато об'єктів військового призначення, житло для військових, а після початку російської агресії — оборонні укріплення, нові арсенали і склади. Директор ЦПІ також акцентував увагу на останньому проекті – створення Зали пам'яті на вшанування пам'яті військовослужбовців Збройних сил України, які загинули за свободу, незалежність і територіальну цілісність України, світовий мир та порядок упродовж 1992–2018 років, відкриття якої відбулось 14 жовтня 2018 року у День захисника України.* Текст:

<http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/10/20/bud-yakyj-poperednij-proekt-blida-tin-tiyeyi-velychi-yaku-maye-zala-pam-yati/>

97. **Пукіш-Юнко І. Недовго Трапезников у кріслі Захарченка трапезував ... : хто стоїть за ДНРівським підвищенням "МММівця" Пушиліна?** / Інна Пукіш-Юнко // Високий замок. — 2018. — 11 верес. (№ 100). — С. 3. *Проаналізовано ситуацію, що склалася у "ДНР" після вбивства голови "ДНР" Олександра Захарченка. Розглянуто постать нового глави "республіки" Дениса Пушиліна, призначеного "народною радою ДНР" 7 вересня 2018 року.* Текст: <https://wz.lviv.ua/article/377201-nedovho-trapeznykov-u-krisli-zakharchenka-trapezuvav>

98. **Сміян Н. Жодна країна не зможе вирішити питання захисту самотужки** / Надія Сміян // Голос України. — 2018. — 31 жовт.

(№ 205). — Електрон. ресурс. *Йдеться про результати роботи безпекового форуму у Львові, співорганізатором якого є заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) Оксана Сироїд. Зазначено, що у форумі взяли участь експерти з України та зарубіжних країн, які обговорили питання безпеки, зміцнення обороноздатності, розбудови армії. На завершення форуму було досягнуто домовленість запросити на наступний захід учасників бойових дій на Сході України, що дасть змогу перевести розмову в більш практичну площину.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309431>

99. **Сміян Н. Заради безпеки маємо чітко визначити свої національні інтереси.** / Надія Сміян // *Голос України*. — 2018. — 27 жовт. (№ 203). — Електрон. ресурс. *Йдеться про Львівський безпековий форуму за участі заступника Голови Верховної Ради (ВР України) Оксани Сироїд. В ході роботи форуму експерти та фахівці дискутували у форматі "економіка війни чи війна економік" в контексті світових глобалістичних тенденцій. Обговорено ситуацію в Азовському морі, де, на думку експертів, Україна повинна вимагати свободи навігації для своїх кораблів, щоб їх не зупиняли з боку Росії. Розглянуто перспективи введення миротворчого контингенту на тимчасово окуповану територію України та зазначено, що Росія блокує всі ініціативи і навіть не дає можливості ОБСЄ виконувати свої спостережні місії. Проаналізовано ситуацію в українській армії та висловлено низку пропозицій щодо розбудови Збройних сил України (ЗСУ).* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309314>

100. **Сміян Н. Міжнародним партнерам варто побачити і запозичити наш досвід** / Надія Сміян // *Голос України*. — 2018. — 30 жовт. (№ 204). — Електрон. ресурс. *Йдеться про підсумки Львівського безпекового форуму за участі заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Оксани Сироїд. Учасники форуму висловили свої пропозиції щодо зміцнення обороноздатності України, яка перебуває в стані війни внаслідок російської агресії. Зокрема, генерал-лейтенант американської*

армії у відставці (США) Бен Ходжес наголосив, що Україна має стати суперсилою в Чорноморському регіоні і має для цього необхідний потенціал. Заступник Голови ВР України Оксана Сироїд взяла на себе зобов'язання протягом року організувати низку заходів для обговорення важливих питань, які порушувалися на форумі. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309338>

101. **Спонсирует агрессора** // Глав. газ. Мелітополя. — 2018. — 26 сент. – 2 окт. (№ 39). — С. 4. Проінформовано про діяльність народного депутата України Євгена Балицького (представляє у Верховній Раді Мелітопольський округ), який розвиває ресторанний бізнес у Криму. Зазначено, що цією нерухомістю на півострові сім'я народного депутата обзавелася вже після анексії Криму Росією. Наголошено, що "у ресторані особливо раді бачити військових російського флоту і навіть надають їм 10% знижку".

102. **Ступак І. Хто перевіряє на міць броню для нашого війська** / Іван Ступак // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 11. Подано матеріали розмови з начальником науково-випробувальної лабораторії зброї та спеціальних захисних матеріалів Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського стосовно діяльності лабораторії, та, зокрема, випробувань, що відбуваються за стандартами НАТО. Наголошено, що "впродовж усіх років війни на Сході України військові науковці своєю працею врятували життя сотням, а можливо, й тисячам бійців нашої армії". Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5574-%2818-10-2018%29.pdf>

103. **Чікалін В. "Легенда" на зв'язку!** / Володимир Чікалін // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 8-9. Йдеться про головний вузол зв'язку українського війська – Головний інформаційно-телекомунікаційний вузол Генерального штабу Збройних Сил України, неофіційна назва якого – "Легенда". Нині цей вузол є одним із найбільших підрозділів у військах зв'язку, в якому служать фахівці найвищого класу.

На них покладено відповідальні завдання із забезпечення надійного функціонування складного організму "військових нервів", якими є тисячі інформаційних каналів. Зазначено, що з початку АТО 219 військовослужбовців цієї частини стали учасниками бойових дій. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5575-%2825-10-2018%29.pdf>

104. **Чмут Т. Наші кораблі в Азові** / Тарас Чмут // Укр. тиждень. — 2018. — № 39 (28 верес.—4 жовт.). — С. 13. У статті координатора Громадянської мережи "Опора" та "Українського мілітарного порталу" (тематичного сайту про ЗСУ, який узгоджує свою роботу з Міністерством оборони України й виконує важливу функцію в інформаційній війні) Тараса Чмута розглянуто рішення про посилення військово-морської присутності в Азовському морі, ухвалене Радою національної безпеки і оборони України на закритому засіданні 6 вересня 2018 року. Текст: <http://tyzhden.ua/Columns/50/220322>

105. **Шульман О. Перспективний польовий табір для нашого війська – намети вітчизняні, оснащення німецьке** / Олександр Шульман // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 11. Йдеться про нове обладнання для польових таборів, а саме – намети для польового табору, представлені на виставці "Зброя та безпека – 2018". Зазначено, що "високомобільні польові табори необхідні за частоті передислокації підрозділів, чисельність яких зазвичай становить від 50 до 150 осіб. Головні вимоги до таких таборів — простота й оперативність переміщення". Наголошено, що виготовлення наметів відбувається у Чернігові, завдяки кооперації місцевих підприємств, що враховують досвід інших країн та стандарти НАТО. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/10/28/perspektyvnyj-polovyj-tabir-dlya-nashogo-vijska-namety-vitchyznyani-osnashhennya-nimetske/>

106. **Ярмілко Н. Служба в резерві. Чи стане вона привабливою та чи буде контрактною?** / Наталія Ярмілко // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 8-9. Розглянуто ситуацію навколо підготовки

резервістів у Збройних Силах України, та у Повітряних Силах України (ПСУ) зокрема. Як зазначили у Командуванні ПСУ, уперше за десять років такі підготовчі заходи є комплексними та масштабними із залученням усіх ланок управління. Наголошено, що "попри п'ятий рік протистояння російській окупації, найгострішою проблемою залишається незрозуміння керівниками установ та підприємств важливості проведення зборів резервістів". Зазначено, що "сьогодні в Міноборони роблять ставку на перехід від обов'язкової служби в резерві до добровільної з підписанням контракту на службу у військовому резерві. Аби процес не набув ознак формальності, на початку цього року при Генеральному штабі ЗС України створено Раду резервістів Збройних Сил України". Текст: <http://milnavigator.com.ua/archives/20654>

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

107. **Еверт О. В. Специфіка негативних психічних станів військовослужбовців, що виникають під впливом екстремальних умов службової діяльності / О. В. Еверт // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України – Київ-Житомир, 2018. – Т. 7: Психологія обдарованості, вип. 14. – С. 308-314. - Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-6/14** *Визначено специфіку негативних психічних станів військовослужбовців, що виникають під впливом екстремальних умов. Виділено низку стадій зміни психічного стану військовослужбовців, які зазнали впливу екстремальних факторів: вітальних реакцій, гострого психоемоційного шоку з явищами надмобілізації, психологічної демобілізації, вирішення, первинного відновлення, відставлених реакцій. Стресори, пов'язані із бойовими діями та військовими операціями, поділяються на фізичні (дим, хімічні сполуки, важко доступна місцевість, позбавлення сну; зневоднення; недоїдання тощо) та психічні (сенсорне перенавантаження або депривація,*

невизначеність, непередбачуваність, ізолюваність, самотність, страх і загрози, спостереження за бойовими діями/мертвими тілами, акти вбивств тощо). Також бойові стресори можуть поділятися на специфічні та неспецифічні для бойової обстановки. Екстремальні чинники бойової обстановки (які стають патогенними), сприяють зростанню психогенних розладів, істотно прискорюють їх формування, обтяжують перебіг, ускладнюють клініку грубими девіаціями поведінки. Основною реакцією військовослужбовця на бойові події є бойовий стрес, що включає всі різновиди психологічного та емоційного стресу й виникає як наслідок небезпек і вимог виконання бойових завдань та інших військових операцій. Інтенсивний бойовий стрес може призводити до бойової психічної травми. У розвитку такої травми виділяють: гостру реакцію на стрес, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) та хронічну зміну особистості. Текст: <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-6/vipusk-14-2018>

108. **Мельник О. В. Використання метафоричних карт у психотерапевтичній роботі з учасниками АТО** / О. В. Мельник // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України – Київ ; Житомир, 2018. – Т. 7: Психологія обдарованості, вип. 14. – С. 356-361. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-6/14** Зазначено, що вивчення особливостей поведінки людини у кризових ситуаціях завжди були у центрі уваги науковців. Однак попри поширеність й різномайття досліджень, багато аспектів лишаються недостатньо висвітленими, зокрема це стосується й ефективних метод психологічної реабілітації учасників бойових дій. Доведено, що усвідомлення людиною наявності засобів допомоги у скрутному для неї становищі й наявність навичок оперування якомога більшою кількістю таких засобів сприяє посиленню відчуття контрольованості ситуації і, внаслідок цього, більш ефективному подоланню проблем, що постають перед особистістю у складній ситуації. За результатами спостережень,

травматична подія в учасників бойових дій на Сході України рідко буває одна. Дуже часто військовослужбовці називають декілька травматичних подій, а отже мова йде про бойову політравматизацію. За результатами емпіричного дослідження нами встановлено, що більшість учасників АТО характеризуються вираженими інтрузіями, симптомами уникнення і помірним рівнем посттравматичного зростання. Задля соціальної адаптації у повоєнному житті учасники АТО повинні включити травматичні переживання у власний світогляд, не заперечувати їх, а вважати частиною отриманого життєвого досвіду, акцентувати увагу не на негативних аспектах, а на позитивному впливі на подальше життя як в умовах бойових дій, так і після їх закінчення. Саме з цією метою на основі малюнків учасників АТО розроблено набір метафоричних асоціативних карт «Адаптація», ефективність якого доведено статистично значущим зниженням вираженості симптомів ПТСР і підвищенням рівня посттравматичного зростання. Текст: <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-6/vipusk-14-2018>

109. Проценко О. О. "Внутрішньо переміщені особи" як категорія теоретизування та соціальної практики / О. О. Проценко // Грані : наук.-теорет. і громад.-політ. альм. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара, Центр соц.-політ. дослідж. – Дніпро, 2018. – Т. 21, № 4. – С. 47-56. - Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14957-21/4 Розглянуто феномен вимушеної внутрішньої міграції, а саме такого його наслідку, як виникнення певної групи населення – внутрішньо переміщені особи (ВПО). Обґрунтовано необхідність концептуалізації поняття «внутрішньо переміщені особи». Термін «внутрішньо переміщена особа» розглянуто в перспективі його виникнення та подальшого становлення як категорії теоретизування та соціальної практики. Проведено його розмежування з поняттями «біженець» та «економічний мігрант»; виділено два основних незмінних критерії, що характеризують внутрішнє переміщення та

розглянуто поняття «затяжне внутрішнє переміщення». Виділено найбільш поширені напрямки вивчення ВПО, що представлені в іноземних та вітчизняних дослідженнях. Проаналізовано теорії міграції, які були адаптовані до проблематики вимушеної внутрішньої міграції. Показано евристичний потенціал певних соціологічних теорій, а саме – теорії самоактуалізації А. Маслоу, теорії категоризації Г. Тежфела та Дж. Тернера, теорії акультурації (адаптації) Дж. Беррі, теорії травми соціальних змін П. Штомпки, теорії інкультурації, що можуть скласти основу для створення окремої концептуальної рамки досліджень щодо вимушеного переміщення та внутрішньо переміщених осіб. Текст: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1149>

110. Шимченко Л. А. Проблеми внутрішньо переміщених осіб в контексті забезпечення соціальної безпеки в Україні / Л. А. Шимченко // Екон. вісн. ун-ту : зб. наук. пр. учених та аспірантів / ДВНЗ "Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди". — Переяслав-Хмельницький. — 2018. — Вип. 36/1. — С. 170-175. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17040-36/1** Зазначено, що основні зусилля органів влади на всіх рівнях повинні концентруватися на розробці та ефективному впровадженні системи соціально-економічних та культурних змін для швидкої соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб, задоволення їх найбільших потреб через створення нових робочих місць та будівництво повноцінного житла, залучаючи переселенців до суспільного життя територій їх тимчасового перебування. Текст: <https://economic-bulletin.com/index.php/journal/article/view/91/76>

Статті з періодичних видань

111. Вєсьолкін В. Моє виробництво Царьов оголосив першою пекарнею ДНР : Володимир Вєсьолкін вісім місяців воював у добробаті / Володимир Вєсьолкін ; текст підготував Анатолій Гаєвський // Країна. — 2018. — № 39 (11 жовт.). — С. 44-46. Керівник військово-цивільної адміністрації селища Зайцеве на Донеччині Володимир Вєсьолкін ділиться

своїм досвідом на війні на Донбасі – з червня 2014-го по лютий 2015 року служив у добровольчому батальйоні Міністерства внутрішніх справ "Артемівськ". Текст: https://gazeta.ua/articles/people-and-things-journal/_moye-virobnictvo-carov-ogolosiv-pershoyu-pekarneyu-dnr/863270

112. **Віхров М. Війна на сході України загострює ворожість до Московського патріархату** / Максим Віхров // Шлях перемоги. — 2018. — 24 жовт. (№ 43). — С. 2. *Йдеться про публікації в італійському виданні La Stampa та американській газеті The New York Times з приводу рішення Вселенського патріархату щодо надання автокефалії Українській православної церкві та позиції з цього питання Російської православної церкви. В італійському часописі висловлено думку, що православним церквам треба і надалі виявляти толерантність щодо інших вірувань, культур і церков, а ієрархам православних церков варто демонструвати зразки мудрості і терпіння. В статті, розміщеній на сторінках The New Times, наголошено, що Президент України Петро Порошенко привітав створення повноправної Української православної церкви як гарантії духовної свободи та заявив, що жодних ворожих дій стосовно парафій Московського патріархату в Україні не відбуватиметься. В той же час, в публікації зазначено, що війна на Сході України між українським військом та проросійськими бойовиками, яка розпочалась 2014 року і забрала більш ніж 10 тисяч людських життів, загострила ворожість щодо церков, які належать Московському патріархату в Україні. В періодичному виданні Німеччини Frankfurter Allgemeine оприлюднено статтю, присвячену проблемі біженців на Сході України. Кореспондентка німецької газети Керстін Гольм відвідала Сіверськодоонецьк і відзначила, що війна на Сході України, розпочата Росією, вже спричинилась до загибелі тисяч людських життів, а майже 2 мільйони осіб стали біженцями*

113. **Геращенко І. Виступ Першого заступника Голови Верховної Ради України, Уповноваженого Президента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях**

Ірини Геращенко під час відкритих дебатів Ради Безпеки ООН на тему "Жінки, мир та безпека" / Ірина Геращенко // *Голос України*. — 2018. — 27 жовт. (№ 203). — Електрон. ресурс. *Подано текст виступу Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко під час відкритих дебатів Ради Безпеки ООН на тему "Жінки, мир та безпека". Зазначено, що в умовах триваючої збройної російської агресії проти України, враховуючи, що саме жінки і діти найбільше страждають від війни, керівництво держави активізувало зусилля щодо ефективної імплементації резолюції 1325 (2000) Ради Безпеки ООН про забезпечення і захист прав жінок у всіх сферах суспільства. Акцентовано увагу на реалізації Національного плану дій з імплементації цієї резолюції на період до 2020 року, в межах якого передбачена професійна підготовка кадрів з урахуванням принципу гендерної рівності, політика розширення участі жінок у миротворчих процесах, удосконалення системи захисту жінок і дівчат, постраждалих від конфліктів. Надано інформацію про участь жінок в суспільно-політичному житті України і у сфері безпеки та оборони. Наголошено на проблемі звільнення українських громадян, які незаконно утримуються в ув'язненні в Росії та на непідконтрольній Україні території Донбасу.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309301>

114. **Горская Д. "Я даже на фронте так не волновался, как в тот момент, когда делал Алле предложение"** / Дарья Горская // *Факты и комментарии*. — 2018. — 25 – 31 окт. (№ 42). — С. 7. *Йдеться про акцію під назвою "Запроси мене з війни", проведenu напередодні Дня захисника України Міністерством інформаційної політики України у залі урочистостей Київської міськдержадміністрації. На заході українські "амазонки" – медики, волонтери, військові журналісти – запрошували на танець воїнів АТО. Подано інтерв'ю учасників акції: головного сержанта роти батальйону "Донбас-Україна" Віталія Аверина та відомої актриси й волонтера Али Мартинюк, якій під час заходу освідчився Віталій.* Текст:

<https://fakty.ua/284773-istoriya-lyubvi-boec-vsu-sdelal-predlozhenie-izvestnoj-aktrise-s-kotoroj-poznakomilsya-na-peredovoj>

115. **Десятки кримських татар незаконно заарештовані окупантами** // Голос України. — 2018. — 23 жовт. (№ 199). — С. 3. *Йдеться про допис у Facebook голови Меджлісу кримськотатарського народу, народного депутата України Рефата Чубарова, який закликав всіх співвітчизників, що проживають у Криму, надати допомогу політв'язням та їхнім родинам. Він закликав усіх приходити на судові засідання, на яких "злочинці – російські окупанти судять відданих своєму народові, своїй землі й своїй державі громадян, намагаються зломити люблячих свої родини й поважаючих своїх сусідів співвітчизників".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309014>

116. **Дяченко С. Проект держбюджету – 2019: на потреби війська планується виділити понад 100 мільярдів гривень** / Сергій Дяченко ; бесіду вів Дмитро Романюк // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 1, 12-13. *Подано матеріали бесіди із директором Департаменту фінансів Міністерства оборони України полковником Сергієм Дяченком стосовно відображення у проекті державного бюджету України на 2019 рік питань щодо грошового утримання військовослужбовців, видатків на оновлення парку військової техніки, розвитку інфраструктури, тилового забезпечення тощо. Полковник наголосив, що у проекті бюджету передбачено суттєве збільшення грошового утримання військовослужбовців та збережено всі соціальні виплати.* Текст: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/10/29/proekt-derzhbyudzhetu-2019-na-potrebi-vijska-planuetsya-vidiliti-ponad-100-milyardiv-griven-intervyu-direktora-departamentu-finansiv-mo-ukraini/>

117. **"Житло для військовослужбовців має бути чітко розмежоване на службове, яке не можна приватизувати, і особисте"** // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 2. *Подано матеріали виступу Президента України Петра Порошенка під час наради з питань стану*

реалізації програми будівництва житла для військовослужбовців на Львівщині. Наголошуючи на високих темпах будівництва і якомусь рівні готовності гуртожитків для військових, Президент, зокрема, повідомив, що "вже напрацьовані зміни до законодавства в частині роботи системи ProZorro стосовно унеможливлення проходження недоброчесних підрядників до будівництва об'єктів для Збройних сил України". Текст: <https://www.president.gov.ua/news/glava-derzhavi-zhitlo-dlya-vijskovosluzhbovciv-maye-buti-chi-50518>

118. **Зинкевич Я. Волонтер Яна Зинкевич: "У мене завжди в кармане наготове лежала граната. Введь дробовольцам в плен попадать нельзя, тем более женщинам ..."** / Яна Зинкевич ; беседу вела Ольга Бесперстова // Факты и комментарии. — 2018. — 25 – 31 окт. (№ 42). — С. 5, 6. *Командир медичного батальйону "Госпітальєрів" Яна Зіневич розповіла про свою діяльність, бойові будні, допомогу пораненим бійцям, важкі травми, отримані у ДТП та зміни у своєму житті з появою доньки. Окрему увагу волонтерка приділила питанню налагодження ефективної роботи "Госпітальєрів".* Текст: <https://fakty.ua/284686-u-menya-vsegda-byla-v-karmane-granata-ved-dobrovolcam-v-plen-popadat-nelzya---volonter-yana-zinkevich>

119. **Зміцнити спільні зусилля для звільнення всіх заручників та політв'язнів Кремля** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 27 жовт. (№ 203). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зустріч Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко, яка перебувала з візитом в Раді Безпеки ООН (РБ ООН) у Нью-Йорку, із міністром закордонних справ Швеції Маргот Вальстрьом. Ірина Геращенко закликала консолідувати спільні зусилля з метою звільнення заручників та політв'язнів Кремля і наголосила, що для України імплементація резолюції РБ ООН 1325 "Жінки, мир і безпека" залишається пріоритетним питанням порядку денного.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309300>

120. **Із держсекретарями ФРН обговорили ризики "Північного потоку-2"** // Голос України. — 2018. — 20 жовт. (№ 198). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зустріч Президента України Петра Порошенка з делегацією державних секретарів федеральних міністерств Німеччини, яка перебувала з візитом у Києві. Обговорено питання реалізації Росією проекту "Північний потік-2" та ризики, які він створює для безпеки в Європі. Петро Порошенко висловив вдячність за роль Німеччини та особисто канцлера Ангели Меркель в питанні відновлення територіальної цілісності України. Особливу увагу було приділено питанню звільнення українських політв'язнів.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/308952>

121. **Іщенко Н. "Потік", Китай та молдовський досвід** / Наталя Іщенко // День. — 2018. — 30 жовт. (№ 195). — С. 3. *Подано інформацію про другий Львівський безпековий форум (ЛБФ-II), що відбувався наприкінці жовтня, за участі заступника Голови Верховної Ради України Оксани Сироїд, та екс-командувача сухопутних військ США в Європі, генерала Бена Ходжеса. Зазначено, що назвою ЛБФ-II було обрано "Економіка війни чи війна економік", і більшість виступів так чи інакше стосувалася саме економічних аспектів сучасної безпекової ситуації в Європі та у світі.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/potik-kytay-ta-moldovskyy-dosvid>

122. **Климченко К. 11 медалей за чотири дні!** / Катерина Климченко // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 3. *Йдеться про міжнародні спортивні змагання "Ігри нескорених", що проходять у Сідней (Австралія) з 20-го по 27 жовтня 2018 року. Наголошено, що станом на 24 жовтня українські спортсмени вибороли 11 медалей – три золотих, п'ять срібних та три бронзових. Подано тези виступу міністра оборони України Степана Полторака під час зустрічі з учасниками національної збірної.*

123. **Кругленя О. Щасті вам, нескорені! П'ятнадцять учасників основного складу національної команди "Ігор нескорених" вирушили до австралійського Сіднея** / Олена Кругленя // Нар. армія. — 2018. — 18 жовт. (№ 42). — С. 1, 3. *Йдеться про учасників національної збірної, які з 20-го по 27 жовтня виборюватимуть перемогу на міжнародних спортивних змаганнях "Ігри нескорених" у Сіднеї. Зазначено, що українську команду складають ветерани та військовослужбовці, які дістали поранення чи захворювання під час або внаслідок виконання службового обов'язку. Наголошено, що "бійці, чия воля сильніша за тіло, доводять всьому світу, що українська армія і її дух є нескореними". Наведено історії учасників національної збірної. А саме: ветерана АТО Володимира Короля та єдиної жінки – добровольця миротворчих батальйонів Національної гвардії імені генерала Сергія Кульчицького, "Гарпун" та "Миротворець" Майї Москвич.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/10/17/shhasty-vam-neskoreni/>

124. **Лашенко С. Донецькі як носії патріотизму, краси та шляхетності** / Сергій Лашенко // Культура і життя. – 2018. – 17 квіт. (№ 17). — С. 6. *Наведено біографії вимушених переселенців з тимчасово окупованих територій України, які знайшли своє покликання та зуміли реалізувати його в різних містах України.*

125. **Марущенко В. Сповнений козацького духу** / Віктор Марущенко // Сіл. вісті. — 2018. — 12 жовт. (№ 79). — С. 2. *Йдеться про Віктора Сивуху – військовослужбовця учасника антитерористичної операції на Сході України, який одним із перших добровольцем пішов захищати Батьківщину від ворогів. Його зарахували до 25-ї окремої Дніпропетровської повітрянодесантної бригади в інженерно-саперну роту.* Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19626/Poshta.php?n=40383>

126. **Матіос А. Анатолій Матіос: "Щоб не було небойових втрат, потрібна превенція"** / Анатолій Матіос ; бесіду вела Алла Котляр // Дзеркало тижня. — 2018. — 27 жовт.–2 листоп. (№ 40). — С. 1, 13. *Подано*

матеріали бесіди з Головним військовим прокурором України Анатолієм Матіосом про проблему організації системної державної психосоціальної реабілітації і адаптації ветеранів. Наведено статистичні дані щодо небойових безповоротних і санітарних втрат за чотири роки війни на Сході України. Висвітлено досвід Ізраїлю у сфері надання психологічної допомоги військовим. Текст: <https://dt.ua/interview/anatoliy-matios-schob-ne-bulo-neboyovih-vtrat-potribna-prevenciya-292174.html>

127. **Пономаренко Й. Говорили, що Україні немає, а Росія – це круто : Йосип Пономаренко був у полоні 117 днів / Йосип Пономаренко** ; текст підготував Михайло Ухман // Країна. — 2018. — № 38 (4 жовт.). — С. 32-35. *Доброволець батальйону Національної гвардії ””Донбас” Йосип Пономаренко розповів про те, як 30 серпня 2014 року потрапив у полон – після боїв за Іловайськ, на початку 2015 року повернувся на фронт – командиром взводу роти спецпризначення у полк ”Дніпро-1”.* Текст: <https://gazeta.ua/articles/people-and-things-journal/govorili-scho-ukrayini-nemaye-a-rosiya-ce-kruto/861994>

128. **Раненые дети Донбасса проходят лечение // Сегодня.** - 2018. - 17 октяб. (№ 187). — С. 6. *На брифінгу, присвяченому підсумкам проекту ”Реабілітація поранених дітей” Фонд Рената Ахметова за 2018 рік, було чимало сказано про те, що діти Донбасу нуждаються особливої уваги і підтримки.*

129. **Ромашкіна О. Унормувати питання надання статусу добровольцям / Олена Ромашкіна // Голос України.** — 2018. — 23 жовт. (№ 199). — С. 3. *Надано інформацію про круглий стіл ”Надання бійцям-добровольцям України всеукраїнського статусу”, проведений у Верховній Раді України (ВР України) підкомітетом з питань взаємодії з громадянським суспільством парламентського Комітету з питань запобігання і протидії корупції. Голова підкомітету Ігор Луценко акцентував увагу на тому, що нині процедура надання добровольцям статусу учасника бойових дій (УБД) не врегульована законодавчо і надто*

забюрократизована. Народний депутат України Оксана Корчинська прокоментувала законопроекти щодо статусу добровольців, зареєстровані у парламенті. Зазначено, що базовим є проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції (№ 8227). У цьому законопроекті вводитьься дефініція "доброволець" та вказується на відмінність їх від волонтерів. Також уточнено, що надання статусу УБД конкретній особі не повинно залежати від подальшої долі добровольчого формування. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309010>

130. **Стеценко І. Ветеран АТО, нардеп Артем Вітко: "Під Хрящуватим, в оточенні, написав дружині: "Кохана, пробач мене, я загинув. Вийди заміж". Вона це мені згадує і сьогодні ..."** / Іван Стеценко // Зоря Полтавщини. — 2018. — 12 жовт. (№ 149/151). — С. 1, 5. Подано матеріали розмови з Артемом Вітком народним депутатом України, екс-командиром добровольчого батальйону "Луганськ-1", фаховим військовим, який у серпні 2014-го разом зі своїми нашивидкуруч сформованими підрозділом зупинив наступ регулярної російської армії на Донбасі під селищем Хрящувате на Луганщині. Основна тема розмови – спогади про ті пекельні дні серпня 2014-го, відродження Збройних сил України, а також маловідомі подробиці біографії.

131. **Чабарай Г. Кому потрібне Міністерство ветеранів : навіщо Україні Міністерство у справах ветеранів та чим воно має займатися /** Ганна Чабарай // Укр. тиждень. — 2018. — № 39 (28 верес.–4 жовт.). — С. 14-15. Текст: <http://tyzhden.ua/Society/220321>

132. **Шматченко Ю. Шлях нескореного /** Юлія Шматченко // Слобідський край. — 2018. — 11 жовт. (№ 82). — С. 4. Подано інформацію про Василя Омельченка, колишнього військовослужбовця – учасника антитерористичної операції на Сході України, який є в національній

збірній України від Харкова, та представлятиме нашу країну в Сідней на Іграх Нескорених.

133. **Як протидіяти насильству на окупованих територіях** // Голос України. — 2018. — 30 жовт. (№ 204). — Електрон. ресурс. *Йдеться про зустріч Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко в межах її візиту до Ради Безпеки Організації Об'єднаних націй (ООН) у Нью-Йорку зі Спеціальним представником Генсекретаря ООН з питань сексуального насильства в конфліктах Прамілою Паттен. Ірина Геращенко поінформувала Прамілу Паттен про випадки сексуального насильства до українських заручників на тимчасово окупованих територіях України. Акцентовано увагу на тому, що жодна з міжнародних гуманітарних місій за роки військової агресії Російської Федерації (РФ) так і не отримала доступу до тимчасово окупованих територій України, тому важко уявити реальну ситуацію із порушенням прав людини, зокрема і щодо сексуального насильства на окупованих територіях. Ірина Геращенко також зауважила, що українська влада має докласти більше зусиль для документування та своєчасної допомоги жертвам насильства.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/309334>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

134. **Скородід С. Вибір і аналіз чинників, які впливають на ефективність застосування підрозділів швидкого реагування під час участі у стабілізаційних діях військ (сил) / С. Скородід, Є. Філюнкін, Є. Камалов** // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України: Серія: Військ. та техн. науки. — Хмельницький, 2017. — № 4 (74). — С. 210-223. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14788-4(74).** *Проаналізовано можливий склад наступального угруповання противника та характер його дій. Визначено основні тенденції у зміні особливостей ведення наступальних операцій. Наголошено на впливі на характер*

наступальних операцій подальшого розвитку сухопутного компонента, який передбачатиме швидке розгортання сил, їх велику рухливість і гнучкість, а також прихованість бойових дій як в умовах воєнного конфлікту, так і за відсутності війни.

Статті з періодичних видань

135. **Лейка Г. Росія хоче контролювати імміграційний потік в Європу** / Гнат Лейка // Нар. армія. — 2018. — 25 жовт. (№ 43). — С. 16. *Висвітлено окремі напрями агресивної зовнішньої політики Російської Федерації (РФ). Викладено бачення політичними колами Великої Британії й британськими ЗМІ спроб Кремля "загнати Захід у "лівійську пастку", що дозволить Росії "підірвати західну демократію". На думку експертів Незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень "Борисфен Інтел" Кремль "... провокує напруженість у регіонах Балтійського Сходу, Північної Африки, Західних Балкан і держав на південно-західних територіях, що входили до СРСР, які безпосередньо межують з Європою та стали місцями зосередження широкого спектра суперечностей критичного характеру. ... Створення смуги кризових зон, яка згодом охопить Європу з південного та південно-східного напрямів, стане "буфером" між НАТО і Росією". Фахівці переконані, що дії РФ повністю відповідають російській політиці, яка застосовує всі методи для досягнення мети, у тому числі – провокує збройні конфлікти в різних регіонах світу. Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5575-%2825-10-2018%29.pdf>*

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

2 листопада 2018 р.